

MAASEUDUN TULEVAISUUS

Verkko: maaseuduntulevaisuus.fi
Facebook: facebook.fi/maaseuduntulevaisuus
Twitter: @maastul

PÄÄKIRJOITUS

Pariisin sopu antaa maailmalle toivoa

Pariisin ilmastokokous päättyi lauantaina historialliseen sopuun. Terrorin vastikään järkyttämästä Pariisista tuli maailman ympäristösovun symboli. Ilmastokokouksen 195 osallistujamaata kykeni sittenkin solmimaan maailman ensimmäisen, kaikkia maita oikeudellisesti sitovan kansainvälisen ilmastosopimuksen.

Sopimus on voitto maailmalle – ennen muuta tuleville sukupolville, joille myös yritetään antaa kestävän elämän mahdollisuus eri puolilla yli-kuormittunutta maapalloa.

Sopimus ei yksin pelasta maailmaa mutta pelasti ehkä mahdollisuuden pelastaa maailman. Sopimus antaa toivoa, vaikka sen tavoitteiden edellyttämät teot ovat vielä paljolti tekemättä. Työtä on valtavasti, mutta siihen on helpompi käydä, kun on selvä suunta ja vahva yhteinen tahtotila.

» Maailma onnistui Pariisissa, nyt on Helsingin vuoro.

Jos sopimusta ei olisi saatu, se olisi ollut kansainvälisen politiikan katastrofi. Sitä ei sotien, terrorin, pakolaiskriisien ja lisääntyvien ympäristö-ongelmien maailma olisi kestänyt. Viimeinenkin luottamus politiikkaan olisi mennyt. Nyt poliitikot näyttivät, että heistä on johonkin, vaikka rauhaa he eivät kykene tuomaan.

Kokousta johtanut Ranska näytti diplomaattista osaamistaan, kun sopua hierottiin. Erittäin tärkeä oli myös maailman mahtivaltojen, Yhdysvaltojen, Kiinan, Intian, Venäjän ja koko Euroopan unionin panos.

”Tällä kertaa maailma oli valmis sopimukselle”, Suomen neuvotteluryhmää vetänyt ympäristöministeri Kimmo Tiilikainen (kesk). tiivistä.

Sopimuksella maailman valtiot pyrkivät hidastamaan ilmaston lämpenemistä alle kriittisenä pidetyn kahden asteen verrattuna esiteolliseen aikaan. Jos mahdollista, lämpeneminen pyritään hidastamaan 1,5 asteeseen.

Muutoksella on kiire, sillä nyt päättyvä vuosi tulee olemaan Maailman ilmatieteen järjestön mukaan mittaus historian lämpimin. Ilmakehässä on hiilidioksidia ennätysmäärä, arktinen jääpeite sulaa vauhdilla ja lisälämpö

varastoituu meriin, joiden pinta nousee ennätyskorkealle ja aiheuttaa tulvia ja muita vahinkoja.

Samaan aikaan kuivuus lisääntyy ja pakottaa kansoja liikkeelle, mikä syventää pakolaiskriisiä.

Sopimus koskee 2020 jälkeistä aikaa, ja tulee voimaan, kun riittävä määrä maita – vähintään 55 maata, jotka tuottavat vähintään 55 prosenttia päästöistä – on sen ratifioinut.

Sopimus ei sisällä maakohtaisia tavoitteita, mutta kukin maa noudattaa vapaaehtoisia päästövähennyksiä ja kertoo päästöistään.

Merkittävä on myös teollisuusmaiden lupaus sopimukseen ja maatalous nähdään tärkeänä tapana sitoa hiiltä. Myös metsätalous on tärkeä keino ylläpitää hiilinieluja. Kestävä viljely on luonnon hoitoa, minkä vastuullinen viljelijä on aina tiennyt.

Suomen kannalta sopimus on tietenkin tärkeä, jos se pelastaa maailmaa myös tuleville polville.

Suomalaisen maaseudun ja sen elinkeinojen kannalta sopimus vaikuttaa tasapainoiselta. Ruokaturva on kirjattu sopimukseen ja maatalous nähdään tärkeänä tapana sitoa hiiltä. Myös metsätalous on tärkeä keino ylläpitää hiilinieluja. Kestävä viljely on luonnon hoitoa, minkä vastuullinen viljelijä on aina tiennyt.

Ilmastomuutoksen hidastaminen on vaikea ja monitahoinen operaatio, joka vaatii paitsi maailmanlaajuisia valtioiden yhteistyöstä myös keinoja, joilla liiketoiminta valjastetaan edistämään ekologista kestävyyttä.

Siksi on tärkeää, että sopimus on saanut kiitosta valtioiden ja kansalaisjärjestöjen lisäksi yrityselämältä.

Laaja kansainvälinen tahtotila ilmastopolitiikassa toivottavasti rohkaisee Suomen päättäjiä ratkomaan omat – maailman mitassa kovin vähäiset – talousongelmamme.

Maailmalla oli aihetta katsoa Pariisiin ja odottaa tuloksia. Myös suomalaisilla on aihetta katsoa Helsinkiin ja odottaa, että päättäjät – niin eduskunnassa, järjestöissä kuin yrityksissäkin – kääntävät selkänsä itsekkyydelle ja tekevät sellaista politiikkaa, että tämä pieni ja kovia kokenut kansa voi saada kelvollisen toimeentulon syömättä tulevien polvien mahdollisuuksia.

Maailma onnistui Pariisissa, nyt on Helsingin vuoro.

EU ei voi jäädä jälkijunaan

Maatalouspolitiikan viherryttäminen ja sen ei-toivotut tuotanto- ja byrokraatiavaikutukset nousivat esille, kun Euroopan unionin maatalouden näkymiä pohdittiin Brysselissä viikko sitten (MT 9.12.). Epäilyksiä tuntui olevan itsellään maatalouskomissaari Phil Hoganillakin.

Varsinaista sapiskaa maatalouspolitiikka sai Maailmanpankilta. Sen edustaja Jürgen Vögele haukkui EU:n tutkimuksen laiminlyömisestä. EU on jäämässä jälkijunaan maatalouden innovaatioissa ja tehokkuudessa. Haukut kannattaa ottaa vakavasti. Maailman ruuantarve kasvaa vauhdilla. Toisaalta jos EU keskittyy vihernäpertelyyn, sen maatalous on vaikeuksissa vapaan tuonnin kanssa.

MAASEUDUN TULEVAISUUS

Päätoimittaja: Mikael Pentikäinen
Toimituspäälliköt: Jussi Martikainen, Tiina Taipale
Julkaisija: Viestilehdet Oy
Jätä uutisvinkki: uutispaallikot@mt1.fi
Anna palautetta: toimitus@mt1.fi

Maaseudun Tulevaisuus on maa- ja metsätaloustuottajain äänenkannattaja. Se pitää maaseudun ja sen elinkeinojen puolta sekä huolehtii maaseudun henkisestä ja taloudellisesta hyvinvoinnista.

VIERAILIJA

Ruoka on turvallisuutta ja kulttuuria

Ruokailulla on paitsi ravitsemuksellinen, myös kulttuurinen ja sosiaalinen merkitys kaikkialla maailmassa: ruokapöydän ääressä keskustellaan, solmitaan sopimuksia, luodaan tulevaisuutta.

Ruokailu on täynnä symboleja ja tapoja. Monet vahvat elämykset matkoilta maailmalle syntyvät juuri ruokaillessa. Tuoksut ja maut pysyvät pitkään muistissa. Elämyksiä halutaan muistella myös matkan jälkeen ja ruoka luo mielikuvaa koko matkakokemuksesta.

Kunkin maan ruokakulttuuri pohjaa omiin raaka-aineisiin ja sesonkeihin. Kun matkustaminen lisääntyy ja nykyaikainen viestintä mahdollistaa entistä helpomman tiedonvaihdon, myös ruokakulttuurit sekoittuvat. Jokaisen kannattaa kuitenkin perehtyä myös omaan ruokakulttuuriinsa ja etenkin tutkiskella omaan maan raaka-aineiden tarjontaa.

Soisin myös yritysten nostavan suomalaista ruokakulttuuria ja laadukkaita raaka-

aineitamme esiin. Matkailussa ruoka on merkittävä tekijä, joten suomalaisuudesta ja arktisuudesta voidaan saada sille lisäarvoa.

Luonnonvarakeskuksen vastikään julkaisema raportti arktisesta ruuantuotannosta antaa hyvän pohjan ruokaketjun laajalle yhteistyölle suomalaisen, pohjoisen osaamisemme brändäämisessä.

Monet matkailuyritykset hyödyntävät jo suomalaista ruokakulttuuria ja paikallisia raaka-aineita osana omaa matkailutuotettaan. Voidaan luoda vahvoja makuelämyksiä ja samalla kertoa tarinaa ruuan takana. Siitä syntyy vaikuttava kokonaisuus.

Esimerkiksi lentoyhtiö Finnair profiloituu mielellään suomalaisten brändien, kuten Joulupukin ja suomalaisen designin kautta laadukkaan ja turvallisena. Eikö suomalainen ruoka kuuluisi itsekoituetusti mukaan tähän profiiliin? Nyt amulennolla

Keski-Eurooppaan voi tilata kaurapuuroa – joka on tuotettu Iossassa-Britanniassa. Suomi tunnetaan kuitenkin maailmalla kauramaana ja suomalaiset jos ketkä ovat puurokansaa!

» Edes teollistuneissa maissa ei voida jättäytyä tärkeimmissä elintarvikkeissa muiden varaan.

Minkä tarinan suomalaisen puhdaskauran ympärille voidaan rakentaa: arktinen puhdaskaura, joka sopii myös gluteenittomaan ruokavalioon!

Hollantilainen KLM tarjoaa lennollaan ruuan infolehtisen kera: siinä keuhutaan hollantilaista ruuantuotantoa ja kerrotaan tarinaa ruuan tekijöistä. Eikö Suomessa pystyttäisi

vähintään samaan? Ja vieläpä arktisella twistillä!

Oman ruuantuotannon arvostus on osa sivistystä. Vajaan kymmenen vuoden takainen ruokakriisi herätti monet kehitysmaat panostamaan oman maan maatalouteen, kun hoksattiin, ettei halpa ruoka jostain kasvottomilta maailmanmarkkinoilta olekaan itsestäänselvyys.

Edes teollistuneissa maissa ei voida jättäytyä tärkeimmissä elintarvikkeissa muiden varaan. Etenkään, kun oma tuotanto on tutkitusti turvallista ja laadukasta. Jokaisen sivistysmaan kuuluu pitää huolta myös omasta ruuantuotannostaan ja arvostaa omaa ruokakulttuuriaan. Vaikutteita voi ottaa muualta ja uudistuaikin saa, mutta juuria ja puhdasta raaka-ainetta tulee arvostaa.

Joulu on täynnä perinteitä. Suomessa ruoka on yksi joulunvieton kulmakivi. Vastikään uutisoitiin, että joulun ruoka-

perinteet uudistuvat hitaasti. Suurimmalla osalla on oltava joka joulu tietyt ruokalajit pöydässä, jotta joulu tuntuu joululta. Kinkku on edelleen kunkku 80 prosentille suomalaisista. Rakkaat maku- ja tuoksumuistot ovat osa joulun tarinaa.

Toivon, että jokainen muistaa suoda jouluna lämpimän ajatuksen ruokaketjun vastuullisille toimijoille. Hyvä ja turvallinen ruoka ei synny sattumalta. Sen eteen tehdään työtä maatiloilla, kuljetusliikkeesä, elintarviketeollisuudessa ja kaupoissa joka päivä.

Ruokaisaa joulua!

KATI PARTANEN
maailman tuottajajärjestön naisten komitean puheenjohtaja
kati.partanen@mtk.fi

LEHTIKATSAUS

Ilmastotavoite vaatii kirmistä

Ilkan mukaan Pariisin ilmastokokouksen päätös oli helpompi tehdä kuin toteuttaa.

”Tämä on ensimmäinen kerta, kun jokainen ilmastokokouksen 195 osallistujamaasta hyväksyi tavoitteen ja sitoutui siihen.

Alle kahdesta asteesta kiinnipittäminen edellyttää isoa muutoksia hyvin pian. Se edellyttää myös omista eduista luopumista monille öljyntuottajamaille ja kansainvälisille suuryhtiöille.

Päätös on sanalla sanoen elintärkeä, mutta helpommin asetettu tavoite kuin toteutettu. Asiantuntijat pitivät keinoja tuoreeltaan liian vähäisinä, jotta niillä hidastettaisiin lämpenemistä tarpeeksi nopeasti.”

Romutuspalkkio pysyväksi

Karjalainen vaatii autojen romutuspalkkion vakinaistamista.

”Tulokset romutuspalkkiokelelusta ovat niin hyviä, että käytännöstä on syytä tehdä pysyvä. Esimerkiksi marraskuussa ensirekisteröintien määrä kasvoi viime vuoden marraskuusta 24,5 prosenttia. Tämä tarkoittanee sitä, että valtio on saanut sijoituksensa takaisin autoverotuloina.

Autokannan nuorentuminen on myös ympäristötieto, sillä uusien autojen päästöt ovat selvästi vanhoja vähäisempiä.”

Isis ongelma, eivät uhrin

Keskisuomalainen toivoo, ettei joukkomurhista epäiltyjen irakilaisien pidäystä kirjistä pakolaisten ja kantaväestön suhteita Suomessa.

”Kaikki turvapaikanhakijoiden vyöryn kohdanneet maat tuskailevat samanlaisissa ongelmissa kuin Suomikin. Pakolaisongelma uhkaa karata käsistä.

Ei ole luultavaa, että joukkomurhista terroristijärjestö Isisin riveissä epäillyt irakilaiskassot olisivat tulleet Suomeen järjestönsä tehtävissä. Terroristisolvun perustaminen ei onnistu vailla kielitaitoa ja kontakteja. Miesten kiinnijäänti osoittaa, että poliisi on tehtäviensä tasalla.

Toivottavasti kantaväestön ja turvapaikanhakijojen ristiriidat eivät entisestään kärjisty. Tyltyys ja huono kohtelu ei palvele ketään.”

RAHIKAINEN

TOIMITTAJALTA

Maakunnat saavat ja menettävät

Keväällä työnsä aloittanut Sipilän hallitus tunnistaa lähtökohtaisesti maaseudun vahvuudet edeltäjänsä Stubbin hallitusta paremmiin.

Keskustan, perussuomalaisten ja kokoomuksen muodostaman hallituksen kärkihankkeeksi on nimetty biotalous, jonka kautta Suomeen tavoitellaan kymmeniä tuhansia uusia työpaikkoja.

Metsien käyttöä halutaan lisätä merkittävästi ja maatalouden merkitys tunnustetaan.

Erityisesti alemman tieverkon kunto on rappeutunut jo vuosikymmenten ajan.

Sipilän hallitus löysi 600 miljoonaa, jolla infran korjausvelkaa nyt taitetaan.

Maalle saa jatkossa myös rakentaa vapaammin.

Hallituskauden suurin reformi on sote-uudistus, johon kytkeytyy aluehallintouudistus.

Hallitus oli marraskuussa hajota keskustan ja kokoomuksen erimielisyyksiin sote- ja itsehallintoalueiden määrästä.

Yhtä kaikki lopputulokseen syntyneet 18 itsehallintoa ja 15 sote-alueetta mahdollis-

tavalt maakuntien omaehtoisena kehittymisenä. Ratkaisu on kansanvaltainen.

Edellinen hallitus ajoi Suomeen viittä suuraluetta. Mäli olisi alistanut koko joukon historiallisia maakuntia viiden keskustaupungin rengeiksi.

Moni asia sotessa on yhä auki. Riskinä on, että aluekehitys tapahtuu jatkossa pääasiallisesti maakuntakeskuksissa reuna-alueiden kustannuksella.

Myös hallituksen kärkihankkeissa on kääntöpuolensa, sillä niiden rahoitus hankitaan valtion omaisuutta myymällä.

Jos Sipilän hallitus intoutuu kauppaamaan esimerkiksi Alttian, tehdään viljelijöille raskas karhunkävely.

Valtion tuottavaa omaisuutta ei kannata myydä hätiköiden.

Maakuntien palvelutaso heikentyy useiden päätösten seurauksena. Rärkein esimerkki on maakuntien junaverkon alasajo ja kymmenien rautatieasemien lakkauttaminen.

Poikittaissuuntaisen raide liikenteen katkaiseminen Suomessa on kyseenalainen kunta keskustaajohitoiselle halli-

tukselle. Junayhteyksiä ei ole harvennettu näin rajusti koskaan sinipunahallitusten aikana.

Myös maaseudun linja-auto- ja taksiliikenteen sekä postipalveluiden yksityistämiseen sisältyy riskiä harvaan asutuilla seuduilla.

Kun hallituksen kovat koulutusleikkaukset alkavat realisoitua, menee monessa maaseudun opinajossa lappu luukulle.

Erityisesti ammattikouluja uhkaa todellinen harvennushakkuu, eivätkä lukiot ja yliopistotkaan säästy kolhuilta.

Koulutuspolitiikan merkitys aluekehityksessä on keskeinen. Mikäli eri alueiden vahvuudet halutaan saada käyttöön, olisi koulutusverkko pidettävä alueellisesti kattavana.

Sipilän hallituksen aluepolitiikkaa leimaa ristiriitaisuus. Periaatteessa maakuntia halutaan kehittää, mutta kova säästölinja johtaa myös päinvastaiseen.

Asioita on tehty hosumalla ja monia huonosti valmisteltuja päätöksiä on jouduttu peruamaan.

JUKKA KOIVULA
jukka.koivula@mt1.fi
@KoivulaJukka